

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 16. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 21. januar 2011

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Pia Olsen Dyhr (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Fødevareminister Henrik Høegh

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3063 (landbrug og fiskeri) den 24. januar 2011

Fødevareministeren: Jeg forelægger ikke nogen punkter til forhandlingsoplæg.

Alle punkterne er til orientering

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår af 2011

– *Præsentation*

Rådsmøde 3063 - bilag 1 (samlenotat side 2)

Fødevareministeren: Det ungarske formandskab vil præsentere sit arbejdsprogram på det første rådsmøde. Det væsentligste emne bliver meddelelsen om reformen af den fælles landbrugspolitik, hvor formandskabet lægger op til råds-konklusioner i marts. Derudover vil jeg henvise til beskrivelsen i samlenotatet.

2. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 – fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 0672

Rådsmøde 3063 - bilag 1 (samlenotat side 6)

KOM (2010) 0672 – bilag 2 (grundnotat af 2/12-10)

KOM (2010) 0672 – bilag 3 (henvendelse fra Concord Danmark af 9/12-10)

KOM (2010) 0672 – bilag 1 (henvendelse af 25/11-10 fra Landbrug og Fødevarer)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 157 (side 402, behandlet i EEU 26/11-10)

Fødevareministeren: Meddelelsen om fremtidens landbrugspolitik vil blive drøftet på rådsmødet. Emnet for drøftelsen vil være meddelelsens målsætninger om miljø, natur og klima. I forhold til meddelelsen generelle indhold vil jeg henvise til beskrivelsen i samlenotatet og de tidligere forelæggelser.

Efter min mening skulle Kommissionen have haft en langt mere ambitiøs tilgang til at løse de nye store udfordringer i forhold til miljø, natur og klima. Det drøftede vi allerede i december, så der vil være gentagelser i mit indlæg.

Kommissionen lægger op til, at de nye store udfordringer i forhold til miljø, natur og klima reelt stort set kun skal kunne understøttes i søjle II – altså landdistriktspolitikken. Det er for eksempel via yderligere innovation. Men Kommissionen lægger umiddelbart ikke op til nye tiltag i søjle II. Jeg havde gerne set, at søjle I og særligt den direkte støtte i højere grad skulle kunne målrettes de nye udfordringer.

Kommissionen lægger i søjle I op til en udvidelse af de mere generelle grønne krav i det nye lag 2 af den direkte støtte, som i dag kendes som god landbrugs- og miljømæssig stand.

Kommissionen lægger desuden op til en kompensation til landbrug i områder med naturlige restriktioner med et nyt lag 3 i den direkte støtte. På teknisk niveau har Kommissionen oplyst, at det er et supplement til den eksisterende støtteordning til ugunstigt stillede områder – de såkaldte LFA'er – under søjle II. Det vil være et problem for Danmark.

I regeringens hørings svar har vi lagt op til, at alle de hovedsageligt arealbaserede ordninger i forhold til miljø, natur, klima, økologi og ugunstigt stillede områder skulle finansieres under søjle I. Det kunne for eksempel have været i lag 3, men det ser ikke ud til, at det er det, som Kommissionen ønsker.

Kommissionen ideer skal afklares yderligere, men jeg har svært ved at se, at det reelt giver en målrettet grøn støtte i søjle I. Og man kan godt være bekymret for,

at der bliver tale om ordninger uden reel merværdi, men derimod mere kontrol og administration.

Det er efter min mening et af de områder, hvor vi skal sætte ind fra dansk side. Jeg mener, at det gælder om at sikre mulighed for mere målrettede ordninger i forhold til blandt andet miljø, natur, økologi og klima i søjle I. Det kan f.eks. være vådområder, lavbundslande eller Natura 2000. Det kan være i en forbedret artikel 68, eller det kan være i form af en videreudvikling af Kommissionens idéer om lag 3, som jeg tidligere har skitseret. Jeg tror ikke, at vi skal låse os fast på en bestemt tilgang endnu.

Det ungarske formandskab lægger fortsat op til at vedtage rådskonklusioner i marts 2011. Jeg havde i sidste uge besøg af min ungarske kollega her i København. Det var et godt møde, men det er også klart, at formandskabet i vid udstrækning holder sig til det store flertal af medlemsstater, der ikke er interesseret i omfattende reformer.

Bjarne Laustsen sagde, at alle var enige om, at vi bør afskaffe landbrugsstøtten, men det er nok mere end tvivlsomt, om vi får held med det. Det er derfor vigtigt at se på, hvordan man kan omlægge støtten til noget, der er mere perspektiv i. Derfor kunne han støtte oplægget fra fødevareministeren. Han pegede på, at problemet med de forskellige støtteordninger, f.eks. mælkeordningen, er, at de kapitaliseres, så det bliver dyrere for unge landmænd at komme ind på markedet. Det er lidt ulogisk, at det mest støttede erhverv, landbruget, er det erhverv, som har den største gældsætning.

Han mente, det var upræcist, når Kommissionen sagde, at støtten skulle gives til aktive landmænd. Han henviste til den hårde kamp, der havde været i sidste samling om L39, som gjorde op med selvejet i landbruget.

Han mente, Landbrug & Fødevarer er en meget solidarisk forening, når den siger, at alle landmænd i EU skal have lige meget i støtte, idet han pegede på, at landbrugsbudgettet skal hæves, hvis de østeuropæiske landmænd skal have det samme som landmænd i de gamle lande.

Det er vigtigt, at vi får drejet den direkte støtte hen til miljø o.lign. i stedet for bare at støtte dem med de største jordbesiddelser.

Pia Olsen Dyhr kunne ligeledes støtte fødevareministeren, som hun mente var meget realistisk. Hun syntes også, vi skal afskaffe landbrugsstøtten, men det har vi ikke nogen alliancepartnere til, så derfor må vi prøve at indrette landbrugsstøtten sådan, at den bliver mere fornuftig og går til innovation, miljø, natur og klima.

Hun mente, de østeuropæiske lande vil presse på for at få landbrugsbudgettet sat op, mens bl.a. den britiske premierminister sagde nej hertil.

Hun pegede på, at man under den tidligere landbrugskommissær havde en modulering mellem søjle 1 og søjle 2, hvor der var en optrapning af søjle 2, hvor man kunne fokusere på nogle specifikke formål, men noget sådant lægger den nuværende landbrugskommissær ikke op til. Hun spurgte, hvad den

danske regering går ind for i den forbindelse, idet hun kunne tænke sig, at nogle østeuropæiske lande ville være interesseret i en sådan omlægning.

Innovation er ikke noget, Kommissionen taler særlig meget om. Derfor spurgte hun, hvad vi kan gøre for at vise, hvad innovation betyder.

Med hensyn til CAP'en mente hun, at jo mere man tager ud af søjle 1, jo sværere bliver det at argumentere over for WTO med, at midlerne hører hjemme i grøn boks.

Per Clausen kunne ikke være grundlæggende uenig med regeringen med hensyn til den fremtidige landbrugspolitik. Han forstod fødevareministeren sådan, at man enten kunne kæmpe for at få noget mere indhold i søjle 1 eller kunne prøve at få pengene i søjle 2 brugt til nogle bedre formål. Han spurgte, hvad fødevareministerens vurdering var af muligheden for at få nogle allierede til det sidstnævnte, f.eks. fra de østeuropæiske lande. Han tilføjede, at hvis en pragmatisk linje bare fører til ingenting, kunne vi lige så godt holde os til den hårde linje.

Pia Adelsteen pegede på det overordnede problem, det er, at ikke alle landmænd i alle EU-lande overholder reglerne, hvilket har betydning for konkurrenceforholdene. Derfor opfordrede hun Danmark, hvis landmænd hører til blandt duksedrengene, til at sørge for, at de krav, der bliver stillet til miljø m.v., bliver overholdt, og at der i givet fald indføres sanktioner mod dem, der ikke overholder kravene.

Fødevareministeren erkendte i svaret til Bjarne Laustsen, at en del af grunden til de høje priser på landbrugsjord og landbrugets høje gældsætning, er EU-støttere reglerne. Men i en periode var det nok mere de stigende ejendomspriser og forventningen om, at de ville stige yderligere, der var årsagen. Nu har billedet ændret sig totalt.

Han kunne godt være lidt bekymret for, hvordan man ville definere aktive landmænd, og mente, man i højere grad burde se på, hvordan jorden blev anvendt.

Han mente ikke, bemærkningen fra Landbrug & Fødevarer om, at alle landmænd skulle behandles ens, skulle forstås sådan, at de gik ind for ens tilskud til alle landmænd. I den forbindelse pegede han på, at græske landmænd får dobbelt så meget i hektarpræmie som de danske. Hidtil har man set på de historiske udbytter, men man kommer nok til at bruge nogle andre faktorer og inddrage omkostningerne, så man får en fair og lige konkurrence.

Han svarede Pia Olsen Dyhr, at han ikke troede på, at der ville komme flere midler til landbrugsbudgettet, og samtidig vurderede han, at der ikke var større muligheder for at få budgettet sat ned. Derfor må vi prøve at dreje brugen af budgettet.

Fødevareministeren ville gerne kunne bruge midler fra søjle 1 til at understøtte miljø, klima og natur og i højere grad bruge søjle 2 til innovation og til markedstilpasning.

Vi må prøve at fremme innovation, men problemet er, at vi er nogle lande, der i øjeblikket bruger alle pengene i søjle 2 til miljø, natur og landdistriktspolitik, og da der ikke ser ud til at blive flere penge i søjle 2, bliver der mindre til disse formål, hvis nogle af pengene skal bruges til innovation.

Som WTO-reglerne er i øjeblikket, er der ikke noget problem.

Fødevareministeren var glad for, at han var enig med Per Clausen med hensyn til den overordnede landbrugspolitik. Han ville nødtigt lægge sig helt fast endnu på, hvordan vi skal få drejet landbrugspolitikken, men vi kæmper hårdt på at få Danmark anerkendt som et miljøsensitivt område under lag 3. Hvis intet andet lykkes, kan vi være konservative og prøve at bevare artikel 68.

Fødevareministeren gav Pia Adelsteen ret i, at reglerne, f.eks. om krydsoverensstemmelse, skal overholdes i alle lande, men der er forskel på miljøreglerne i de forskellige lande, idet nogle lande går videre end EU's minimumsforpligtelser. Somme tider kan man godt komme i tvivl om, hvorvidt man i alle lande er lige nidkære med hensyn til at få reglerne overholdt.

Bjarne Laustsen var glad for, at fødevareministeren bekræftede, at landbrugsstøtten var med til at påvirke markedsprisen på landbrugsjord og dermed gældsætningen. Mange landmænd er insolvente.

Han pegede på, at det står klart og tydeligt i hørings svaret fra Landbrug & Fødevarer, at de ønsker, at der skal være ens regler for alle landmænd i alle lande. Han tilføjede at der for alt i verden ikke må ske en renationalisering af landbrugsstøtten.

Bjarne Laustsen erklærede sig enig med Pia Adelsteen i, at konkurrencen skal ske på lige og fair vilkår, og pegede i den forbindelse på problemet med de løsgående dyr.

Med hensyn til definitionen af aktive landmænd ville han ikke afvise, at der kan være fornuft i, at andre end landmænd kan eje landbrugsjord. Det vigtige er, hvordan de driver jorden.

Han undrede sig over, at man tilsyneladende ikke var indstillet på at skære i støtten til de største jordejere, mens der ikke var nogen problemer med at hæve bagatelgrænsen.

Fødevareministeren sagde vedrørende prisen på landbrugsjord, at det trods alt er blevet nemmere for yngre landmænd at overtage gårdene efter den sidste tids prisfald. Han var klar over, at mange landmænd er insolvente. Men han mente, problemet er skabt af landmændene og bankerne i forening, og det er dem, der må løse problemet.

Han mente, at udtalelsen fra Landbrug & Fødevarer skulle læses sådan, at de gik ind for, at der skulle gælde ens miljøregler for alle landmænd, idet han ikke troede, foreningen gik ind for samme hektarstøtte til alle landmænd.

Med hensyn til løsgående søer lægger vi pres på Kommissionen for at sanktionere lande, som ikke lever op til reglerne.

Han mente, man burde kigge på definitionen af aktive landmænd, idet man f.eks. ikke skal udelukke deltidslandmænd eller økologisk drevne godser, hvor

en detailkæde var medejer. Det var han glad for, at Bjarne Laustsen ville støtte.

Fødevareministeren nævnte, at den danske bagatelgrænse var på 2 hektar og 300 euro.

Fødevareministeren tilføjede, at for første gang i sin ministertid ville han ikke deltage i rådsmødet, da der ikke var nogen punkter til forhandlingsoplæg og ikke var tale om nogen beslutningspunkter. Derfor havde han vurderet, at det var vigtigere at deltage i et regeringsseminar herhjemme.

Udg. 3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsføring for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen)

– *Præsentation*

KOM (2010) 0799

Rådsmøde 3063 - bilag 1 (samlenotat side 15)

Fødevareministeren: Punkt 3 om tilpasning af markedsordningen har formandskabet taget af dagsordenen.

Anne-Marie Meldgaard spurgte, hvorfor punkt 3 var udgået af dagsordenen.

Fødevareministeren svarede, at formandskabet ikke havde vurderet, at sagen var klar til behandling på rådsmødet.

4. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om honningbiers sundhed

– *Præsentation*

KOM (2010) 0714

Rådsmøde 3063 - bilag 1 (samlenotat side 18)

Fødevareministeren: Kommissionen vil på rådsmødet ligeledes præsentere en meddelelse om honningbiers sundhed. Meddelelsen giver en samlet beskrivelse af iværksatte og planlagte initiativer til understøttelse af biers sundhed. Det er for eksempel:

- En samlet EU-dyresundhedslov, herunder for bier.
- Et overvågningspilotprogram og EU-referencelaboratorium for biers sundhed.
- Smidigere og sikrere grundlag for anvendelse af veterinære lægemidler til blandt andet honningbier.
- Revision af datakrav for godkendelse af pesticider, blandt andet for at øge beskyttelsen af bier.

Honningbien er den vigtigste insektbestøver af planter i Europa og har stor betydning for miljø, biodiversitet og landbrug, idet mange plantearters frøsætning afhænger af en tilstrækkelig insektbestøvning.

Baggrunden for, at Kommissionen er kommet med meddelelsen, er de senere års problemer med en øget dødelighed blandt bier. Årsagen til den øgede dødelighed er fortsat ikke afklaret. Det er den sygdom, man kalder "pludselig dødelighed af bifamilier". Det er et område, hvor der er brug for yderligere forskning.

Generelt kan vi støtte Kommissionens oplæg, men det er som sagt alene en første præsentation.

Per Clausen mente, et af problemerne med de europæiske bier kunne skyldes, at der bliver mindre biodiversitet. Han havde forstået, at de danske biavlere holdning er, at der ikke er brug for yderligere adgang til veterinære lægemidler eller antibiotika, idet man foretrækker at arbejde med økologiske midler. Derfor ville han sikre sig, at de aftaler, man indgår, ikke påvirker mulighederne herfor.

Fødevareministeren pegede på, at pesticider kun kan godkendes i EU, hvis en forudgående vurdering konkluderer, at deres anvendelse ikke indebærer en uacceptabel påvirkning af biers sundhed.

5. Eventuelt – Fiskeripolitik Marokko

Pia Olsen Dyhr spurgte, hvor langt man er med hensyn til fiskeriet ved Marokko.

Fødevareministeren svarede, at Kommissionen ville komme med sit udspil i februar, og så ville man tage sagen op.

6. Siden sidst

Fødevareministeren: Jeg vil kort nævne et par sager under siden sidst. Der er oversendt grundnotater om både kvalitetspakken og mælkepakken. Jeg orienterede om begge forslag i udvalget i december.